EESC info
European Economic and Social Committee
A bridge between Europe and organised civil society

October 2022 | LV

“Viet?jais skat?jums” — S3, 21. s?rija — Balvas biolo?isk?s ražošanas jom? un biolo?isk?s p?rtikas st?voklis Eirop?

Šajā epizodē mēs analizējam stāvokli bioloģiskās lauksaimniecības, bioloģiskās ražošanas un bioloģiskā uztura jomā, izmantojot informāciju, ko sniedz pirmais konkurss “ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā”. Tās tika piešķirtas 2022. gada septembrī astoņām Eiropas organizācijām, kas izceļas visā bioloģiskās pārtikas ķēdē: no labākā bioloģiskās lauksaimniecības uzņēmuma un reģiona līdz labākajam bioloģiskajam MVU un restorānam. Kādas ir izredzes sasniegt ES mērķi līdz 2030. gadam 25 % lauksaimniecības zemes izmantot bioloģiskajā lauksaimniecībā? Vai bioloģiskā pārtika veicina pārtikas nodrošinājumu un pārtikas pieejamību enerģijas un cenu krīzes laikā? Ja tas tā ir, tad kādā veidā? Tie ir daži no jautājumiem, ko mēs apspriežam ar viesiem: **Peter Schmidt** (EESK), **Alexander Wugk** (Lilla Bjers), **Michel Pâque** (Ferme à l’Arbre), **Jörg Daunke** (J. Kinski), **Eddy Wax** (POLITICO Europe). (tk)

This page is also available in:

- ES
- BG
- CS
- DA
- EN
- DE
- ET
- FR
- EL
- GA
- HR

Available Languages:

ES BG CS DA EN DE ET FR EL GA HR IT LV LT HU MT
NL PL PT FI RO SK SL SV

REDAKTORA SLEJA

Redakcijas sleja

Cienījamie lasītāji!

Vēlos pievērst jūsu uzmanību divām jaunām EESK iniciatīvām, kas saistītas ar lielākajām pasaules šībrīža problēmām: klimata krīzi un karu Ukrainā.

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām gadskārtējā sanāksme **(COP27)** notiks Ēģiptes pilsētā Šarm eš Šeihā no 6. līdz 18. novembrim. Likmes nevar būt augstākas, jo uz vēl steidzamāku rīcību mūs mudina ārkārtas laikapstākļi, kurus jau sen prognozē klimata pārmaiņu modeļi un kuri izraisa milzīgus postījumus un milzīgas ciešanas pasaulei. Šonedēļ, kad pasaules valstu vadītāji gatavojas sanāksmei, kurā atkal mēģinās panākt vienošanos, kas pasauli var paglābt no klimata katastrofas, EESK balsos par viņiem adresētu rezolūciju. Rezolūcijā izskan aicinājums pieņemt drosmīgus lēmumus par risināmiem jautājumiem: finansējumu klimata pārmaiņu ierobežošanai, pielāgošanos, zaudējumiem un kaitējumu un vērienīgāku rīcību. Dokumentā atzīmēts, ka vajadzīgs ir visu sektoru pienesums. Visos šajos jautājumos EESK pēdējos gados formulējusi stingru nostāju. Sociālo partneru un pilsoniskās sabiedrības organizāciju viedoklis ir skaidrs un nepārprotams.
Būtiski ir nekavējoties atzīt, ka saskaramies ar klimata krīzi. Klimata pārmaiņu sekas ietekmē sabiedrību, iedzīvotājus, ekonomiku, sociālo stabilitāti — tā nav tikai vides problēma, tas ir eksistenciāls drauds. Aicinu jūs un organizācijas, ko pārstāvat, izplatīt vēstījumu par EESK

rezolūciju, lai Eiropas pilsoniskās sabiedrības viedoklis izskanētu līdz Šarm eš Šeihai.

Vēlāk, 24.–25. novembrī, Horvātijas pilsētā Zagrebā EESK rīkos debates par **Ukrainā notiekošo karu un tā ietekmi uz ES**, lai meklētu atbildes uz trīs jautājumiem: Kā karš un Ukrainai piešķirtais kandidātvalsts statuss ietekmēs ES paplašināšanu un ilggadīgo kandidātvalstu izredzes? Kā karš ietekmēs Eiropas lēmumus enerģētikas jomā un virzību uz oglekļneitralitāti, ņemot vērā enerģijas cenu straujo kāpumu, kas ekonomiku ved strupceļā un pārbauda, cik spēcīga ir mūsu valstu apņēmība īstenot zaļo pārkārtošanos? Šajā karā būtiska loma ir komunikācijai: kura puse gūst virsroku un kas jauns frontē? Un kā Eiropa tiek galā ar jauno dezinformācijas vilni?

Šogad seminārā uzstāsies ievērojami eksperti un sabiedriskās domas veidotāji, kas arī debatēs ar pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kuras cenšas tikt galā ar kara negatīvajām sekām. Sākot ar darba devējiem, kas milzīgo enerģijas izmaksu dēļ nonākuši bankrota priekšā, un darba ņēmējiem, kuri nezina, vai spēs nodrošināt mājokļa apkuri un savilkt galus, un beidzot ar aktīvistiem, kas cenšas palīdzēt daudzajiem bēgļiem. Arī jūsu organizācija, visticamāk, saskaras ar šīm problēmām, un tāpēc iespējams, ka vēlēsieties tiešsaistē piedalīties pasākumā. Būsiet ļoti gaidīti! Piedalieties debatēs un palīdziet saglabāt konstruktīva dialoga un pārbaudītas informācijas kultūru, kas šajā grūtajā laikā tiek apdraudēta.

Tāpēc sekojiet jaunumiem!

EESK priekšsēdētājas vietnieks komunikācijas jautājumos
Cillian Lohan

TURPM?KIE NOTIKUMI

2022. gada 26.-27. oktobris, Brisele

EESK plenārsesija

2022. gada 6.-18. novembris, Šarm eš Šeiha

EESK COP 27 konferencē

2022. gada 24.-25. novembris, Zagreba

Seminārs “Connecting EU”

RUN?SIM BEZ APLINKIEM!

Šajā sadaļā aicinām Komitejas locekļus pievērst uzmanību tematiem, kas viņus īpaši interesē un kas ir viņu darbības centrā. Trešo reizi kopš 2017. gada Eiropas Parlaments rīko Eiropas Dzimumu līdztiesības nedēļu, kas ilgs no 24. līdz 30. oktobrim. Šis ir prioritārs temats visai Eiropas Savienībai un it īpaši Komitejai, kas iestājas par tiesību vienlīdzību.

EESK grupas “Līdztiesība” priekšsēdētāja **Maria Nikolopoulou** norāda uz aspektiem, kas saista abas iestādes, uz to, kā Komiteja vēlas iesaistīties šajā projektā, kādiem jautājumiem jāpievērš vairāk uzmanības un kādi konkrēti pasākumi Dzimumu līdztiesības nedēļā tiks īstenoti Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejā.

MARIA NIKOLOPOULOU: EIROPAS DZIMUMU L?DZTIES?BAS NED??A EIROPAS EKONOMIKAS UN SOCI?LO LIETU KOMITEJ ?

Jau otro gadu pēc kārtas EESK sadarbojas ar Eiropas Parlamentu un īsteno Eiropas dzimumu līdztiesības nedēļas iniciatīvu. Tās būtība — ar mūsu ikdienas darbu saistītajās debatēs iekļaut arī dzimumu perspektīvu.

EESK ir nolēmusi oktobrī un novembrī organizēt vairākus pasākumus savu specializēto nodaļu un Rūpniecības pārmaiņu konsultatīvās komisijas (CCMI) sanāksmēs. Turklāt oktobra plenārsesijā, kas notiks Dzimumu līdztiesības nedēļas laikā, EESK rīkos debates ar EP deputāti un Eiropas Parlamenta priekšsēdētājas vietnieci **Evelyn Regner**, kura Parlamentā atbild par šo projektu.

EESK ir paudusi atbalstu šai iniciatīvai, un es ceru, ka mēs to varēsim turpināt tik ilgi, cik nepieciešams, lai veicinātu izpratni par to, ka, lai gan mēs virzāmies uz reālu vīriešu un sieviešu līdztiesību, progress nav nedz pietiekami straujš, nedz konsolidēts. Mūsu sabiedrība atklāti vēršas pret nevienlīdzību, diskrimināciju un vardarbību pret sievietēm. Apzinīgi un publiski sieviešu tiesības aizstāv un ievēro vairākums. Diemžēl zināmi attieksmes veidi un izteikumi ir laiduši tik dziļas saknes, ka ir cilvēki, kas neapzināti iekrīt šajās lamatās un nespēj no tām atbrīvoties, kamēr citi to dara apzināti, lai apturētu pārmaiņas sabiedrībā.

EESK specializēto nodaļu kompetences jomas mums paver iespēju celt gaismā sieviešu situāciju visdažādākajos kontekstos: no tām jomām, kur nepārprotami dominē vīrieši, līdz tām, kurās sievietes ir pārstāvētas visvairāk. Dzimumu līdztiesība nav tikai “sieviešu lieta”. Tas ir priekšnoteikums taisnīgas, noturīgas un pārticīgas sabiedrības veidošanai. Tāpēc ir svarīgi, lai sievietes un vīrieši šo ceļu ietu kopā,

izrādot savstarpēju cieņu un atbalstu.

Maria Nikolopoulou, EESK locekle un grupas “Līdztiesība” priekšsēdētāja

---

SAPNIS PAR UKRAINU

Rubrikā “Sapnis par Ukrainu”, mēs publicējam fotogrāfijas, kurās parādīts karš Ukrainā un tā sekas. Bieži vien tieši žurnālisti nāk klajā ar šādām liecībām, jo viņi ir tie, kuri dodas tur, kur mēs nevaram doties, lai dokumentētu notikumus un pasargātu tos no aizmirstības.

Šo fotogrāfiju uzņēma, izvēlējās un komentēja Polijas žurnāliste un ES korespondente un daudzu ziņojumu no Ukrainas autore **Jowita Kiwnik Pargana**.

Kamēr es izvēlos šo fotogrāfiju, krievi ar raķetēm apšauda Kijivu, Lvivu, Dnipro, Harkivu un Zaporožji. Tā kā Putins atriebjas par Krimas tiltu, šī fotogrāfija diemžēl ir kļuvusi aktuāla. Šajā naktī sirēnas sākās plkst. 2.00. Biatlēts un bijušais PSRS laikmeta olimpietis, kas 1980. gada olimpiskajās spēlēs Maskavā skrējienā nesa olimpisko lāpu, Oleksiy Kolomyets pamodināja savu ģimeni. Viņi aizbēga līdz patversmei, ko Oleksiy bija ierīkojis savas mājas pagrabā. Šeit viņš viņš bija nolicis paklājus, segas, dūnu segas, guļammaisus un pārtikas krājumus, kā arī zem matrača paslēpa ieročus. Oleksiy sieva Ludmila un viņas mazdēls, pieglaudušies viens otram, aizmiga uz dīvāna. Oleksiy sēdēja uz grīdas un saglabāja modrību. Pēc stundas trauksmes signāls tika atcelts. No rīta sirēnas atskanēja atkal, un, tā kā pēdējās dienās tās atskanēja pārāk bieži, viņi ēda brokastis pagrabā. Pēc 24. februāra bumbu patversmes kļuva par ukraiņu ikdienas realitāti. Daudzas metro stacijas un slimnīcu, teātru un skolu pagrabi tika pārveidoti par patversmēm. Daži ukraiņi, piemēram, Oleksiy, izveidoja patversmi savās mājās.

Jowita Kiwnik Pargana, Polijas žurnāliste, Deutsche Welle korespondente Briselē, daudzu ziņojumu no okupētās Ukrainas autore

---

“VIENS JAUT?JUMS...”

“Viens jaut?jums...”

Rubrikā “Viens jautājums...” EESK locekļi tiek aicināti paskaidrot, kāpēc ierosinātais atzinums, no organizētas pilsoniskās sabiedrības viedokļa raugoties, ir svarīgs Eiropas tiesību aktiem. Šoreiz šo jautājumu uzdevām ziņotājam Tomasz Wróblewski, kas ir izstrādājis atzinumu par stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību.

EESK: *Jūs esat izstrādājis atzinumu SOC/734 “Iniciatīva pret ļaunprātīgu tiesvedību, kas vērsta pret žurnālistiem un tiesību aizstāvjiem”. Šis nezināmais saīsinājums — SLAPP (Strategic Lawsuits Against Public Participation) — nozīmē stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību demokrātiskās debatēs. SLAPP prakse kaitē vārda brīvībai un it īpaši pētnieciskajiem žurnālistiem, jo tās dēļ ar tiesu starpniecību notiek iebiedēšana un vajāšana. Lai to novērstu, Eiropas Komisija ir ierosinājusi ES direktīvu, ar ko apkarot stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību. Kā EESK vērtē minēto priekšlikumu, un kas vajadzīgs, lai tas būtu iedarbīgs?*

Tomasz Wroblewski: Kas ir strat??iska tiesved?ba pret sabiedr?bas l?dzdal?bu un k? pret to aizst?v? ties?

Vārda brīvība un sabiedrisko debašu rīkošanas brīvība ir mūsdienu demokrātijas pamats. Informētas pilsoniskās sabiedrības attīstībā izšķiroša nozīme ir iespējai sniegt informāciju, paust viedokli un dalīties uzskatos. Uz šīm pamatvērtībām balstās darbības, kuru mērķis ir novērst stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību.

Pēdējos gados juridiskās un tiesu iestādes aizvien vairāk tiek izmantotas, lai aizskartu un iebiedētu žurnālistus, sociālos aktīvistus, cilvēktiesību aizstāvjus, trauksmes cēlējus vai parastos iedzīvotājus, kas iesaistās sabiedriskajā dzīvē. Tāpēc EESK atzinīgi vērtē Komisijas iniciatīvu, kuras mērķis ir nodrošināt piemērotus instrumentus, lai aizsargātos pret tiesiskuma instrumentalizāciju, kas ierobežo informācijas plūsmu un iespēju paust uzskatus un viedokļus.

Komisijas ierosinātie mehānismi ir visnotaļ piemēroti, taču, lai visaptveroši risinātu šo problēmu, ir vērts apsvērt to saraksta paplašināšanu. Tā kā paredzētajai direktīvai ir pārrobežu raksturs, ir vajadzīgi vienlaicīgi katras valsts pasākumi, lai pārskatītu spēkā esošos tiesiskās aizsardzības līdzekļus un īstenotu valstu risinājumus, kas arī ļauj pienācīgi apkarot stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību.

Šajā sakarā nedrīkst aizmirst ārkārtīgi svarīgo jautājumu par pienācīgu izglītošanu. Gan juridisko profesiju pārstāvju, gan publisko debašu dalībnieku vidū būtu jāpalielina izpratne par draudiem, ko rada stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību, un par aizsardzības iespējām, ko sniedz direktīva un valstu tiesību akti.

Tomasz Wroblewski ir EESK loceklis.

UZMINIET, KAS IERADIES VIESOS!

P?rsteiguma viesis

Rubrikā “Pārsteiguma viesis” atradīsiet to cilvēku viedokļus un komentārus, kuru attieksme, darbība un apņēmība ir pieminēšanas vērta un visas sabiedrības uzmanības cienīga. Šajā numurā mēs publicējam rakstu, ko sagatavojusi Jowita Kiwnik-Pargany, poļu žurnāliste un korespondente Eiropas Savienībā.

Poļu žurnāliste **Jowita Kiwnik-Pargana** strādāja avīzē “Gazeta Wyborcza” un Polijas Preses aģentūrā. Viņa ir absolvējusi Polijas Reportieru skolu. Jau vairākus gadus viņa ir akreditēta korespondente Eiropas Savienībā un strādā raidstacijas “Deutsche Welle” Polijas ziņu redakcijā Briselē. Viņa ir daudz rakstījusi par sociālajiem, kultūras un starptautiskajiem jautājumiem. Kopš 2022. gada februāra viņa regulāri dodas uz Ukrainu, lai dokumentētu ar karu saistītus notikumus un sagatavotu ziņojumus par ukraiņu dzīvi.

Jowita Kiwnik-Pargana: Mani ukrai?u varo?i

Viss sākās pie robežas. Neilgi pēc tam, kad bija sācies karš Ukrainā, devos uz robežšķērsošanas vietu, toreiz vēl nevis saistībā ar darbu, bet gan ar humāno palīdzību. Tobrīd pāri robežai plūda cilvēku masas, galvenokārt sievietes un bērni — vienā dienā visi šo cilvēku līdzšinējie plāni bija zaudējuši nozīmi.

Satiku sievietes, kurām bija izdevies visu savu mantību salikt vienā mugursomā un kuras līdz robežai bija gājušas neskaitāmus kilometrus, stumdamas bērnu ratiņus. Viņas pameta valstī savus vīrus un dēlus un nezināja, nedz kur viņas nakšņos, nedz kas viņām dos pajumti.

Drīz pēc tam braucu uz Ukrainu — šoreiz kā žurnāliste, lai parādītu, kā karš maina cilvēku dzīvi.

Klausījos, kad Inna no Mariupoles stāstīja par to, kā viņa trīs nedēļas slēpās pagrabā un redzēja mirušus kaimiņus guļam uz ielas, taču nevarēja viņus apglabāt, jo apkārt turpinājās nepārtraukta apšaude.

Petro, arī no Mariupoles, man stāstīja, kā čuguna radiatoros viņš meklēja ūdeni padzerties.

82 gadus vecā Halina, kas karā bija palikusi viena, minēja: “Ieraudzīju vecu sievieti. Piegāju klāt. Viņa raudāja. Teicu: “Neraudi. Lai kur tu ietu, būšu tev līdzās. Neatstāšu tevi.””

Atceros ukraiņu bērnus, kuri runāja par to, ko viņiem nozīmē karš. Piecus gadus vecā Alise zināja, ka kara laikā cilvēki tiek nogalināti. Un 12 gadus vecais Žeņa ar pārliecību pateica, ka Putins nav nekāds prezidents, bet gan diktators.

Uzklausīju, ko stāsta meitene, kuras surogātmāte viņu pameta uzreiz pēc dzimšanas, bet bioloģiskie vecāki nekad neuzradās.

Saraksts ar maniem varoņiem ir garš. Aiz katra vārda slēpjas cits stāsts, ko ietekmējis karš. Nav viegli klausīties, taču šādos brīžos žurnālists nedrīkst zaudēt savaldīšanos.

Tas nav laiks izrādīt mūsu emocijas. Mūsu uzdevums ir nevis raudāt kopā ar mūsu varoņiem, bet gan uzklausīt viņu stāstus. Asaras var ritēt vēlāk — pēc darba, mājās.

Ukraiņi labprāt runājas. Viņi vēlas runāt par zvērībām, ko pastrādā krievi, un vēlas sagraut Krievijas izplatīto dezinformāciju, ka ukraiņi melo par uzbrukumiem un cits citu slepkavo.

Mums, žurnālistiem, jārūpējas, lai visa pasaule uzzinātu par to, kas Ukrainā notiek patiešām.

EESK JAUNUMI

EESK debat?s atzin?gi nov?rt?ts l?mums ar turpm ?kajiem ES pas?kumiem priorit?ri atbalst?t mazos un vid?jos uz??mumus (MVU)

EESK rīkotajās debatēs par MVU problēmām un perspektīvām Eiropas Savienībā atzinīgi tika novērtēti pasākumi, kas minēti runā par stāvokli Savienībā, un tika apspriesti EESK priekšlikumi par to, kā atvieglot uzņēmumu pārņemšanu, ņemot vērā bažas par šādu gadījumu skaita pieaugumu.

EESK plenārsesijas, kas notika 22. septembrī, darba kārtībā bija arī debates par tematu **“MVU Eiropā — problēmas un perspektīva”**. Debatēs piedalījās Beļģijas mazo un vidējo uzņēmumu ministrs **David Clarinval**, Eiropas Arodbiedrību konfederācijas konfederālā sekretāre **Isabelle Schömann** un SMEunited ģenerālsekretāre **Véronique Willems**. Debatēs tika arī prezentēts EESK atzinums par uzņēmumu pārņemšanu Eiropas Savienībā.

Clarinval kungs raksturoja neviendabīgos apstākļus, ar ko saskaras Beļģijas mazie un vidējie uzņēmumi, kuru priekšrocības ir digitalizācija, inovācija un finansējuma pieejamība un kuru vājās vietas ir darbaspēka trūkums, automātiska algu indeksācija un maksājumu kavējumi. “Vienotais tirgus ir būtisks šiem uzņēmumiem,” viņš teica. “Taču tas ne vienmēr ir nevainojams, un pat tagad enerģētikas jautājumu risināšana daudzos gadījumos varētu palikt valsts līmenī.” Pēc tam viņš informēja par Beļģijas iestāžu veiktajiem pasākumiem, kuru mērķis ir palīdzēt uzņēmumiem pārvarēt enerģijas krīzi un ar kuriem uzsvars tiek likts uz maksājumu elastības shēmām.

Schömann kundze piekrita, ka ir labi un piemēroti šajā grūtajā laikā mazos un vidējos uzņēmumus atbalstīt, pārskatot valsts atbalsta noteikumus un konkurences politiku. Viņasprāt, ir lietderīgi ieguldīt izglītībā, prasmju pilnveidē un pārkvalifikācijā, lai palīdzētu uzņēmumiem īstenot zaļo un digitālo pārkārtošanos, taču nav pareizi, ka uzņēmumi un MVU uz divējādās pārkārtošanās sociālo dimensiju raugās tikai caur prasmju prizmu. Tāpat kā nesenajās krīzēs "nav pieņemami, ka uzņēmumiem neatkarīgi no tā, vai tie ir lieli vai mazi, publiskie līdzekļi tiek piešķirti bez jebkādiem nosacījumiem. Jāizvirza sociāls nosacījums saglabāt nodarbinātību — kvalitatīvi augstvērtīgas darbvietas," viņa norādīja, "un tas ietver arī efektīvas demokrātijas procedūras darba vietā, proti, darba ņēmēju informēšanu un apspriešanos ar darba ņēmējiem. Pārmaiņu prognozēšana nav tikai uzņēmumu problēma. Uzņēmumiem tā ir jārisina sadarbībā ar darba ņēmējiem, lai panāktu, ka visi atbalsta īstenojamos pasākumus."

Willems kundze atzinīgi novērtēja Eiropas Komisijas priekšsēdētājas runā par stāvokli Savienībā minētos jaunos pasākumus, it īpaši ieņēmumu griestu līmeņa noteikšanu elektroenerģijas ražotājiem un atvieglojumus grūtībās nonākušiem MVU, it īpaši Maksājumu kavējumu direktīvu, jo "nav taisnīgi, ka katrs ceturtais bankrots ir saistīts ar laikus nenomaksātiem rēķiniem. Šajā pilnvaru periodā Komisija ir nākusi klajā ar daudzām iniciatīvām, kas ietekmēs MVU. Taču mēs vēl neuzskatām, ka jau izveidots labvēlīgs tiesiskais regulējums," viņa sacīja, norādot uz viņas pārstāvētās organizācijas viedokli jautājumā par trūkstošajiem elementiem, it īpaši nepieciešamību paaugstināt MVU testa efektivitāti un atvieglot regulatīvo slogu. "Pieeja "viens pieņemts – viens atcelts" nedarbojas. Mums vajadzīga pieeja "viens pieņemts – vairāki atcelti," viņa uzsvēra. (dm)

EESK aicina par visiem turpm?kajiem ties?bu aktiem veikt Eiropas "jauniešu testu"

Septembra plenārsesijā EESK pieņēma pašiniciatīvas atzinumu "ES jauniešu tests". Gadiem ilgi jaunieši ir prasījuši, lai lēmumu pieņemšanas procesā tiktu uzklausīts arī viņu viedoklis. Ar šo atzinumu EESK kļūst par pirmo ES struktūru, kas atbalsta viņu aicinājumu izveidot mehānismu, kā novērtēt topošo tiesību aktu ietekmi uz jaunatni.

Komiteja uzskata: lai rezultāti būtu noturīgi un turpinātos arī pēc Eiropas Jaunatnes gada, jaunieši ir jāiesaista politikas veidošanā.

"Jaunieši norāda, ka "ES jauniešu tests" ir nepieciešams," saka EESK atzinuma ziņotāja **Katrīna Leitāne**. "Lai uzlabotu gan regulējumu, gan politiku, būtu jāievieš "ES jauniešu tests" — ietekmes analīzes instruments, kas garantētu, ka nevienam politikas pasākumam nav paredzama negatīva ietekme uz jaunatni un nākamajām paaudzēm un ka notiek gan jēgpilna mijiesaiste ar jauniešiem, gan tiek ierosināti seku mazināšanas pasākumi".

EESK atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Komisijas paziņojumā par konferences par Eiropas nākotni rezultātiem ir ietverta atsauce uz "jauniešu aptauju". Tomēr Komiteja uzsver, ka Komisijas priekšlikums īsti nesaskan ar sākotnējā priekšlikuma mērķiem un līdzekļiem, ka tajā trūkst gan jēgpilnas mijiesaistes ar jaunatnes organizācijām un ekspertiem, gan sistemātiskas jaunatnes interešu ievērošanas visās politikas jomās, turklāt

nav ņemta vērā politikas ilgtermiņa ietekme uz nākamajām paaudzēm.

EESK aicina arī uz ciešāku starpiestāžu sadarbību saistībā ar jau pastāvošajām sekmīgajām iniciatīvām, piemēram, ES jaunatnes dialogu, jauniešu plenārsesiju "Jūsu Eiropa, jūsu lēmumi" un Eiropas Jaunatnes dienām. Turklāt Komiteja izklāsta virkni priekšlikumu, kuru mērķis ir veicināt jauniešu līdzdalību pašā EESK, un plāno apsvērt, kā "ES jauniešu testa" koncepciju integrēt savā darbā. (gb)

Klimatadapt?cijas fonds – nodrošin?t ?tru rea?? šanu uz kr?z?m

Pašiniciatīvas atzinumā EESK ierosina izveidot klimatadaptācijas fondu, lai nodrošinātu ātru reaģēšanu uz jaunām klimata un enerģētikas krīzēm. Klimatadaptācijas fonds papildinātu pašreizējo ES politiku un nodrošinātu esošā finansējuma efektīvāku izmantošanu.

Piemēram, lai gan ES Solidaritātes fonds kopš 2002. gada ir sniedzis dalībvalstīm iespaidīgu atbalstu, tas ar savu gada budžetu 500 miljonu EUR apmērā nevar segt izmaksas par kaitējumiem, ko 2021. gadā radījušas dabas katastrofas. Tiek lēsts, ka Rietumeiropā plūdi vien ir radījuši zaudējumus 38 miljardu EUR vērtībā.

Ziņotājs **Ioannis Vardakastanis** saka: "Mūsu redzējums par klimatadaptācijas fondu ir šāds: izmantojot esošos ES fondus, nodrošināt spēcīgu finansēšanas mehānismu, lai ātri reaģētu uz ārkārtas situācijām un palīdzētu atjaunot kopienas, kurām radīts kaitējums. Tas ir ļoti vērienīgs veids, kā atjaunot un aizsargāt teritorijas, kuras ietekmē akūtas klimata, enerģētikas un vides krīzes."

Turklāt, kad tika izstrādāts ES daudzgadu finanšu shēmas 2021.–2027. gadam budžets un NextGenerationEU atveseļošanas plāns, pašreizējā enerģētikas krīze vēl nebija saredzama. Klimatadaptācijas fonds efektīvāk nekā pašreizējie mehānismi pievērsīsies nepieciešamībai veikt steidzamus ieguldījumus alternatīvos enerģijas avotos. Tas ir īpaši svarīgi tagad, kad daudzi cilvēki nespēj samaksāt rēķinus par gāzi vai elektroenerģiju.

"Ne līdzekļu apjoma, ne savlaicīguma ziņā mēs neesam pietiekami gatavi reaģēt uz ārkārtas situācijām un katastrofām, ko izraisa klimata pārmaiņas un enerģētikas krīze," saka atzinuma līdzziņotāja **Judith Vorbach** . "Klimatadaptācijas fonda izveide būtu svarīgs instruments, lai to novērstu." (tk)

Eiropas Savien?bai akt?v?k j?piev?ršas soci?lajai ilgtsp?jai

Pašiniciatīvas atzinumā EESK aicina Komisiju aprakstīt noteikumus, kas vajadzīgi, lai ES ilgtspējas taksonomiju attiecinātu arī uz sociālajiem mērķiem. Saskaņā ar Taksonomijas regulu Komisija ir pilnvarota publicēt attiecīgu ziņojumu, taču šim to vēl nav izdarījusi.

“EESK aicina veidot holistisku ES taksonomiju, kurā būtu iekļauta gan vides ilgtspēja, gan sociālā ilgtspēja. Sociāla taksonomija palīdzētu novirzīt ieguldījumus sociālo mērķu sasniegšanai,” saka ziņotāja **Judith Vorbach**. “Sociālajai taksonomijai vajadzētu būt zelta standartam, kas liecina par augstāku vērienīguma līmeni, nekā paredzēts tiesību aktos”.

ES taksonomija ir klasifikācijas sistēma, pēc kuras definē vides ziņā ilgtspējīgu saimniecisko darbību sarakstu, lai palielinātu ilgtspējīgus ieguldījumus Eiropas zaļā kursa atbalstam.

EESK uzskata, ka sociāla taksonomija palīdzētu risināt problēmu, kas saistīta ar nepatiesiem apgalvojumiem, ko pauž daži uzņēmumi, kuri vēlas piesaistīt sociāli atbildīgus ieguldītājus; sociālā taksonomija ļaus iegūt precīzu informāciju par šādu uzņēmumu sociālo pēdu. Gudri izstrādāta sociālā taksonomija var ievērojami palīdzēt centienos nepieļaut tā saukto sociālo maldināšanu, līdzīgi kā zaļmaldināšanas gadījumā.

Izpētes grupas loceklis **Kęstutis Kupšys** uzsver, ka finanšu nozare ar nepacietību gaida diskusijas par sociālo taksonomiju. “Tirgū ir pieprasījums pēc ilgtspējīgiem finanšu produktiem, tostarp pēc sociālās ilgtspējas,” viņš norāda. “Ja nebūs skaidri klasificēts, kas tiek uzskatīts par “sociālu”, ilgtspējīgu ieguldījumu jomā mēs šo aspektu varam palaist garām.” (tk)

Pamatties?bas un tiesiskums: laiks p?riet no ieteikumiem uz r?c?bu!

EESK 26. septembrī rīkoja konferenci par Eiropas Komisijas jaunāko ziņojumu tiesiskuma jomā, lai apspriestu veidus, kā nodrošināt, lai ziņojumā sniegtie ieteikumi nodrošinātu reālus uzlabojumus dalībvalstīs.

Eiropas Komisijas ziņojumā par tiesiskumu pirmo reizi ir iekļauti konkrētām valstīm adresēti ieteikumi attiecībā uz tieslietām, korupciju, medijiem, līdzsvara un atsvara sistēmu. Eiropas Savienībā progress ir bijis nevienmērīgs, un vairākās dalībvalstīs joprojām pastāv nopietnas bažas.

Atklājot konferenci, EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** teica: “ES vienmēr būtu jāizmanto visi savi instrumenti, tostarp budžeta nosacījumi, lai novērstu jebkādus jaunus uzbrukumus demokrātijai, tiesiskumam vai cilvēktiesībām, tiklīdz tie rodas un visur, kur tie rodas.”

Eiropas tiesiskuma komisārs **Didier Reynders** paskaidroja, ka “šogad atkal ir parādījies, ka Eiropas Savienībā ir būtiski nostiprināt spēcīgu tiesiskuma kultūru. Apstākļos, kad mēs sadarbojamies, lai palīdzētu Ukrainai aizstāvēt savu suverenitāti un integritāti, mūsu nostāja aizvien būs ticama tikai tad, ja aizsargāsim tiesiskumu arī Eiropas Savienībā.”

Konference sniedza arī iespēju dalībniekus iepazīstināt ar EESK Pamattiesību un tiesiskuma grupas (FRRL) otro kopsavilkuma ziņojumu, kurā sniegts pārskats par FRRL grupas organizētajiem valstu apmeklējumiem Dānijā, Vācijā, Īrijā, Čehijas Republikā, Spānijā, Kiprā un Lietuvā 2020. un 2021. gadā. FRRL grupas priekšsēdētājs **Cristian Pîrvulescu**paskaidroja, ka “lai gan apmeklēto valstu demokrātijas sistēmas kopumā ir apliecinājušas labu noturības līmeni, nepieciešamība pēc aizsardzības pasākumiem un efektīvām līdzsvara un atsvara sistēmām, tostarp pilsoniskās sabiedrības uzraugošās lomas, ir kļuvusi skaidrāka nekā jebkad agrāk.”

Noslēguma piezīmēs Čehijas Republikas pastāvīgā pārstāve ES **Edita Hrdá** uzsvēra pilsoniskās sabiedrības nozīmi: “Pilsoniskā sabiedrība spēj panākt cilvēktiesību ievērošanu. Tiesiskuma veicināšana ir pastāvīgs uzdevums, kas prasa ne tikai mūsu sadarbību, bet arī pastāvīgu modrību.” (gb)

ES 2022. gada balvas biolo?isk?s ražošanas jom?: lab?kais MVU ir V?cij?, lab?kais mazumtirgot?js ir Be??ij? un lab?kais restor?ns ir Zviedrij?

Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komiteja 23. septembrī paziņoja pirmo reizi un sadarbībā ar Eiropas Komisiju un citiem partneriem piešķirtās ES balvas bioloģiskās ražošanas jomā ieguvējus vairākās kategorijās. Balvas mērķis ir atzinīgi novērtēt ES bioloģiskās vērtības radīšanas ķēdes izcilniekus.

Balvu ieguvuši:

- Labākais MVU bioloģiskās ražošanas jomā: **Goodvenience.bio GmbH** – Magdala, Tīringene, Vācija
- Labākais bioloģiskās pārtikas produktu mazumtirgotājs: **La ferme à l’arbre de Liège** – Lantēna, Ljēža, Beļģija
- Labākais bioloģisko produktu restorāns: **Lilla Bjers HB** – Visbija, Gotlandes sala, Zviedrija

Visu kategoriju uzvarētāji tika nosaukti īpašā ceremonijā, ko, atzīmējot ES Bioproduktu dienu, Eiropas Komisijā rīkoja ES lauksaimniecības komisārs **Janusz Wojciechowski**.

EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** sacīja: “Jau gadiem EESK iestājas par ilgtspējīgāku un visaptverošu pārtikas politiku Eiropas Savienībā. Tāpēc esam ļoti lepni par to, ka esam iesaistīti šo balvu piešķiršanā un tādā veidā varam palielināt informētību par to, kā bioloģiskās ražošanas sektors var sekmēt centienus izveidot ilgtspējīgākas pārtikas sistēmas.”

“Šodien nosauktie uzvarētāji demonstrēja, kā viņi ikdienā strādā, lai pāreja uz ilgtspējīgākām un taisnīgākām pārtikas sistēmām kļūtu par realitāti,” teica EESK Lauksaimniecības, lauku attīstības un vides specializētās nodaļas (NAT) priekšsēdētājs **Peter Schmidt**.

Šādu izcilnieku apbalvošana bija viens no solījumiem Komisijas ierosinātajā Bioloģiskās ražošanas nozares attīstības rīcības plānā, un tās mērķis ir atzinīgi novērtēt izcilību visā bioloģiskās pārtikas ķēdē, sākot ar lauksaimniekiem un beidzot ar restorāniem. (ks)

Oglek?a piesaistes tehnolo?iju ieviešana r?pniec?b ? ir b?tiska za?? kursa m?r?u sasniegšanai

Septembra plenārsesijā EESK pieņēma pašiniciatīvas atzinumu “Oglekļa piesaistes tehnoloģijas rūpniecības dekarbonizācijai”.

Pieņemot Eiropas klimata tiesību aktus, ir noteikts vērienīgs emisiju samazināšanas mērķis 2030. gadam un apstiprināts klimatneitralitātes mērķis 2050. gadam. Lai sasniegtu šos mērķus, būtu jāievieš oglekļa dioksīda piesaistes (CDR) tehnoloģijas. Jo siltumnīcefekta gāzu emisiju samazināšana ir lēnāka un mazāk stingra, jo lielāka kļūst atkarība no CDR, lai sasniegtu Parīzes nolīguma mērķus.

“Lai panāktu dekarbonizāciju, būs vajadzīga pamatīga rūpnieciskās darbības pārveide nākamajos 30 gados,” sacīja atzinuma ziņotājs **Andrés Barceló Delgado**. “Lai arī daudzas mazoglekļa tehnoloģijas jau pastāv, to progresa līmenis joprojām ir zems. Lai izvērstu un plašāk izmantotu šīs revolucionārās tehnoloģijas, būs vajadzīgi vērienīgi tehnoloģiju ceļveži, un Eiropas Savienībai ir jāveicina inovācija, izmantojot klimata un inovācijas fondus,” viņš piebilda.

Atkarībā no tā, kad CDR tiek ieviesta, tā var kalpot diviem dažādiem mērķiem: i) paātrināt neto nulles emisiju sasniegšanu, kompensējot emisijas nozarēs, kurās ir grūtāk samazināt emisiju līmeni, un tādējādi palielinot iespējamību, ka tās nepārsniegs temperatūras sliekšņus; vai ii) samazināt globālo sasilšanu zem robežvērtībām pēc temperatūras maksimuma virs tām (pārsniegumi).

“Tehnoloģiju attīstība, kā arī darbaspēka izglītošana un pārkvalifikācija ir būtiski svarīgas zaļajai pārkārtošanai apstrādes rūpniecībā. Sociālajam dialogam gan Eiropas, gan dalībvalstu un reģionālajā līmenī būtu jāveicina informētība, akcepts un atbalsts zaļai un taisnīgai pārkārtošanai rūpniecībā. Spēju veidošanai un galveno prasmju noteikšanas projektiem būs būtiska nozīme efektīvā rūpniecības pārkārtošanā, nevienu neatstājot novārtā,” sacīja atzinuma līdzziņotāja **Monika Sitárová**. (ks)

Ener??tika: EESK br?dina no jaunu atkar?bu rad?šanas

Nesen pieņemtajā atzinumā EESK atbalsta Eiropas Komisijas izstrādāto REPowerEU plānu par ES atteikšanos no Krievijas gāzes un naftas, taču norāda, ka daudzas problēmas, kas pašlaik tiek risinātas steidzamības kārtā, būtu bijis iespējams novērst vai mazināt, jau sen samazinot atkarību no enerģijas importa un pabeidzot enerģijas tirgus izveidi, kā to jau gadiem ilgi ir aicinājusi EESK.

Septembra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā, ko izstrādājuši **Stefan Back, Thomas Kattnig** un **Lutz Ribbe**, Komiteja uzsvēra, ka pašreizējās krīzes kopējās ekonomiskās un sociālās sekas radīs spriedzi ES demokrātiskajā sistēmai, ja vien netiks rasti atbilstoši risinājumi. Ir jāīsteno tūlītēji pasākumi, lai nodrošinātu energoapgādes drošību par "iespējami pieejamām izmaksām" gan patērētājiem, gan nozarei, ko skārusi pašreizējā cenu krīze, un lai izvairītos no sociāliem nemieriem.

EESK norāda, ka plāns REPowerEU ir solis pareizajā virzienā, taču brīdina, ka šie ārkārtas pasākumi nedrīkst radīt jaunas atkarības un tiem nevajadzētu kaitēt centieniem pēc iespējas ātrāk panākt klimatneitralitāti.

Komisijai, pirms tiek veidotas partnerības ar nedemokrātiskām vai politiski nestabilām valstīm, vajadzētu izstrādāt ģeopolitisku enerģijas importa stratēģiju, ņemot vērā arī enerģētikas un klimata ārkārtas situācijas.

Komiteja uzskata, ka, ņemot vērā steidzamo vajadzību nodrošināt energoapgādi, ir vajadzīga elastība attiecībā uz fosilo un mazemisiju degvielu pagaidu izmantošanu. (mp)

Eiropas Savien?bai ir vajadz?gi liel?ki publiskie ieguld?jumi ener??tikas infrastrukt?r?, lai c?n?tos pret klimata p?rmai??m

Eiropas Savienībai ir jārisina klimata krīze, izmantojot trejādu pieeju: mobilizēt finansējumu, iesaistīt iedzīvotājus un privāto sektoru un uzņemties spēcīgu politisko vadību. Tāds ir vēstījums, kas pausts septembra plenārsesijā pieņemtajā EESK pašiniciatīvas atzinumā.

Šajā atzinumā, ko izstrādājuši **Thomas Kattnig** un **Lutz Ribbe**, norādīts, ka, nodrošinātu augošo pieprasījumu pēc elektroenerģijas un sasniegtu klimata mērķrādītājus, Eiropas Savienībai ir vairāk jāiegulda viedās un atjaunojamās energosistēmās un uzglabāšanas infrastruktūrā un ka ikvienam ir jāuzņemas sava loma.

Kā norādījusi Elektroenerģijas nozares apvienība Eurelectric, Eiropas Savienībai ir divkārši jāpalielina ieguldījumi elektrotīklā līdz 55 miljardiem EUR gadā un līdzekļi tīras enerģijas ražošanas jaudas nodrošināšanai ir jāpalielina līdz 75 miljardiem EUR gadā.

“Lai sasniegtu enerģētikas pārkārtošanas un klimata mērķus, mums ir vajadzīgi apjomīgi publiskie ieguldījumi. Tas ir būtiski, lai nodrošinātu piegādes drošību, risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu, saglabātu pieņemamas cenas un radītu darbvietas,” sacīja **Thomas Kattnig**.

Attiecībā uz energosistēmu un infrastruktūras turpmāko organizāciju EESK atbalsta Komisijas nodomu uzlabot elektroenerģijas tirgus struktūru un stingri atbalsta tirgus novērtējumus, lai analizētu visu potenciālo dalībnieku rīcību. “Labi funkcionējoša enerģijas tirgus izveidē ir svarīgi, lai Komisija novērtētu enerģētikas infrastruktūras publiskā un privātā īpašuma un/vai privātā finansējuma priekšrocības un trūkumus,” sacīja **Lutz Ribbe**.

Lai finansētu ieguldījumus infrastruktūrā, EESK iesaka izmantot enerģētikas uzņēmumu virspeļņu un piemērot “zelta likumu” visiem projektiem, kas saistīti ar enerģētisko neatkarību. (mp)

Affordable quality healthcare for all Europeans: "a model for the society we stand for"

Septembra plenārsesijā notikušajās debatēs ar Komisijas priekšsēdētājas vietnieku Margaritis Schinas EESK mudināja Komisiju vērienīgi īstenot jauno Eiropas aprūpes stratēģiju. EESK koncentrēja uzmanību uz veselības aprūpes darbiniekiem un viņu prasmēm, izglītību un darba apstākļiem un norādīja, ka Eiropas veselības datu telpas panākumu priekšnoteikums ir uzticēšanās veidošana.

22. septembra plenārsesijā EESK rīkoja debates par ES veselības politikas iniciatīvām, un tajās piedalījās Komisijas priekšsēdētājas vietnieks un komisārs jautājumos par mūsu eiropeisko dzīvesveidu **Margaritis Schinas**.
EESK priekšsēdētāja **Christa Schweng** paziņoja, ka “EESK atbalsta visas ES iniciatīvas, ar ko tiek radīta Eiropas veselības savienība, kā arī stiprināta noturība un sagatavotība jebkādiem turpmākajiem draudiem”.

“Mēs esam apņēmušies parādīt, ka veselība ir ne tikai politikas joma, bet arī tas, kas mēs esam, tā ir tāda atvērtas sabiedrības modeļa daļa, par kādu mēs iestājamies, tā ir daļa no mūsu eiropeiskās dzīvesveida,” uzsvēra **M. Schina**s.

Būdama ES iestāde, kas pirmā aicināja izveidot Eiropas veselības savienību, EESK ir pieņēmusi atzinumus par divām nesenām Komisijas iniciatīvām veselības jomā, kuru mērķis ir nodrošināt, ka ikvienam Eiropas iedzīvotājam ir piekļuve cenas ziņā pieejamai un kvalitatīvai veselības aprūpei.

Atzinumā par Eiropas veselības datu telpu EESK atzinīgi vērtē minēto datu telpu kā lielisku iespēju nodrošināt, ka indivīdi var piekļūt saviem veselības datiem un tos kontrolēt. Komiteja atbalsta plaša mēroga publiskās komunikācijas kampaņu, kas palīdzētu cilvēkiem izprast kopīgošanas procesa sniegtās priekšrocības un veidot uzticēšanos un paļāvību uz sistēmu.

“Uzticēšanās būs izšķiroši svarīga. Iedzīvotāji nedrīkst izjust diskomfortu, ja viņu dati tiek izmantoti gan publisko pakalpojumu uzlabošanas, gan, iespējams, slimību apkarošanas nolūkā un pētnieku izstrādātos novatoriskos risinājumos,” teica atzinuma ziņotājs **Gonçalo Lobo Xavier**.

EESK pieņēma arī atzinumu “Veselības aprūpes darbaspēks un aprūpes stratēģija”, kurā tā aicina izstrādāt vērienīgu un uz iedzīvotājiem vērstu stratēģiju, kas var izlabot veselības aprūpi un ilgtermiņa aprūpi visā Eiropas Savienībā, nodrošinot vienlīdzīgus kvalitātes standartus visās dalībvalstīs vai starp katras dalībvalsts reģioniem. Tajā ierosināts ieviest Eiropas aprūpes garantiju, lai nodrošinātu, ka ikvienam, kas dzīvo Eiropas Savienībā, ir pieejami aprūpes pakalpojumi par pieņemamu cenu.

“Aprūpes sistēma ir “lakmusa tests” mūsu Eiropas dzīvesveidam, kam jābūt sociāli taisnīgam un iekļaujošam,” teica atzinuma ziņotāja **Zoe Tzotze-Lanara.**

Atzinuma līdzziņotājs **Danko Relić** uzsvēra, ka veselības aprūpes darbaspēkam jābūt izglītotam, prasmīgam un motivētam. “Veselības aprūpes darbiniekiem ir jāstrādā labos darba apstākļos. Viņiem jāsaņem pienācīga samaksa, jānodrošina pienācīgs darba laiks, labs darba un privātās dzīves līdzsvars un jāgarantē viņu veselība un drošība darbā,” uzsvēra **D. Relić**. (lI)

Ener??tisk?s nabadz?bas apkarošanai vajadz?tu b?t ES valstu politikas darba k?rt?bas priorit?tei

Tā kā to ES mājsaimniecību skaits, kuras nespēj apsildīt savus mājokļus, varētu pieaugt un enerģijas gada inflācija pārsniedz 40 %, EESK nesen pieņemtajā atzinumā mudina ES un dalībvalstis veikt steidzamus pasākumus, lai novērstu un apkarotu enerģētisko nabadzību.

EESK aicina Eiropas Savienību un dalībvalstis par absolūtu prioritāti noteikt vienlīdzīgu piekļuvi enerģijai un energoapgādes drošību par pieņemamu cenu.

Septembra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā “Enerģētiskās nabadzības mazināšana un ES noturība” EESK atzinīgi novērtēja enerģētikai piešķirto nozīmību Eiropas Komisijas nesenajās iniciatīvās, piemēram, paketē “Gatavi mērķrādītājam 55 %”, Eiropas zaļā kursa īstenošanā un Renovācijas vilnī. Tomēr Komiteja brīdināja, ka bez ātras īstenošanas, dalībvalstu stingras apņemšanās un konkrētiem pasākumiem ar šīm iniciatīvām nepietiks, lai risinātu pašreizējo krīzi.

“Jābūt kopīgai pieejai, lai ES līmenī izprastu un risinātu enerģētiskās nabadzības problēmu,” norādīja atzinuma ziņotājs **Ioannis Vardakastanis**. “Un šī pieeja var palīdzēt nonākt pie kopējas definīcijas, vienlaikus atstājot katras dalībvalsts ziņā individuāli pielāgotu risinājumu meklēšanu. Tām ir jānodrošina, ka visneaizsargātākie nepaliek bez atbalsta.”
Valstu pasākumos, kuru mērķis ir mazināt cenu pieauguma negatīvo ietekmi uz visneaizsargātākajiem, atkarībā no konkrētajiem valsts un vietējiem apstākļiem būtu jāietver tiešs finansiāls atbalsts un sociālā politika vai stimuli un atbalsts enerģijas patēriņa samazināšanai.

Lai nodrošinātu patiesi visaptverošu pieeju, EESK aicina izveidot plašu un vērienīgu politisko koalīciju enerģētiskās nabadzības novēršanai, kuras darbības tiktu tālāk izvērstas ES stratēģijā. Tās mērķis būtu līdz 2030. gadam samazināt enerģētisko nabadzību līdz minimumam un ilgtermiņā to pilnībā izskaust.
Līdzās ES iestādēm koalīcija iesaistītu pilsoniskās sabiedrības organizācijas, tostarp tās, kuras pārstāv enerģētiskās nabadzības visvairāk apdraudētos iedzīvotājus. Būtu jāiesaista arī vietējās pašvaldības.

EESK arī uzsvēra, ka ir svarīgi ieguldīt atjaunīgajos energoresursos un energoefektivitātē, kā arī ēku plaša mēroga renovācijā. Dalībvalstīm, sadarbojoties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām, prioritāte ir jānosaka pamatīgai renovācijai, kas ļautu ietaupīt vairāk nekā 60 % enerģijas. Lai tas būtu iespējams, neapšaubāmi ir vajadzīgi lieli privātie ieguldījumi. (lī)

Komisijas ierosin?taj?s dal?bvalstu nodarbin?t?bas politikas pamatnost?dn?s pien?c?gi risin?tas visaktu?l?k?s probl?mas

EESK nesen atzinīgi novērtēja Eiropas Komisijas ierosinātās dalībvalstu nodarbinātības politikas pamatnostādnes un norādīja, ka tās ir piemērotas, jo ar tām tiek risināti visneatliekamākie darba tirgus jautājumi.

Septembra plenārsesijā pieņemtajā atzinumā EESK uzsvēra, ka arvien nedrošākajā ģeopolitiskajā situācijā, kas, ļoti iespējams, negatīvi ietekmēs ES ekonomiku, izraisīs inflāciju un recesiju un mazinās pirktspēju, dalībvalstīm ir izlēmīgi jārīkojas un būtu jāstrādā pie patiesi integrēta vienotā tirgus izveides un jāpalīdz MVU izaugsmei.

Darbaspēka trūkums atkal palielinās, un tāpēc Komiteja uzskata, ka būtu jāīsteno efektīvi pasākumi, lai mudinātu sociālos partnerus strādāt pie prasmju nodrošināšanas valstu līmenī, pielāgojot pasākumus atsevišķām nozarēm un vietējai situācijai. “Gan darba ņēmējiem, gan uzņēmumiem aizvien svarīgāka kļūst attiecīgo prasmju un iemaņu apguve,” plenārsesijā norādīja ziņotāja **Mariya Mincheva**, kas izstrādāja minēto atzinumu.

EESK uzskata, ka jāuztic sociālajiem partneriem nozīmīgāka loma sociālo un ekonomisko reformu un politikas pasākumu izstrādē un īstenošanā un tāpēc ir arī jāstiprina to spējas.

EESK atzinumā norādīts, ka svarīgs uzdevums ir pazemināt neaktivitātes līmeni un ļoti būtiski ir sniegt mērķorientētu atbalstu ilgstošiem bezdarbniekiem. Atzinumā īpaša uzmanība veltīta strādājošo nabadzībai un vajadzīgajiem politikas instrumentiem, piemēram, tādiem kā pienācīgs atalgojums, tostarp adekvāta minimālā alga, un labi izstrādāti īstermiņa finanšu stimuli, kurus papildina mērķorientēti un efektīvi apmācības un prasmju uzlabošanas pasākumi.

Būtu arī jāstiprina politikas pasākumi, kuru mērķis ir atbalstīt jauniešus, cilvēkus ar invaliditāti un citas darba tirgū neaizsargātas grupas.
Eiropas Komisija 2022. gadā ierosinājusi virkni grozījumu dalībvalstu nodarbinātības politikā. Tie atspoguļo nesenās iniciatīvas un pievieno jaunus aspektus, kas saistīti ar Krievijas iebrukumu Ukrainā. EESK atzinīgi

novērtēja uzmanību, ko Komisija veltījusi situācijai pēc Covid pandēmijas un rūpes par ilgtspējīgas izaugsmes nodrošināšanu.

Grozītajās pamatnostādnēs uzsvars likts uz dažādiem uzdevumiem, piemēram, palielināt darbaspēka pieprasījumu; uzlabot piekļuvi nodarbinātībai, prasmju un kompetenču apguvei mūža garumā; uzlabot darba tirgu darbību, paaugstināt sociālā dialoga efektivitāti un veicināt vienlīdzīgas iespējas visiem. (II)

GRUPU JAUNUMI

Novecojošai Eiropai ir vajadz?ga sekm?g?ka uz?? mumu p?r?emšana

Mira-Maria Kontkanen, EESK Darba devēju grupas locekle

Salīdzinot ar jaunuzņēmumiem, sekmīgi pārņemtiem uzņēmumiem ir labāki rezultāti darbības turpināšanas, apgrozījuma, peļņas, novatorisma un nodarbinātības ziņā. Lai gan ir pamatots iemesls atbalstīt Eiropas jaunuzņēmumus, Eiropas atveseļošanas un izaugsmes ceļā ir vienlīdz jāveicina uzņēmumu pārņemšana.

Īpašumtiesību maiņa ir uzņēmuma dzīves cikla dabiska sastāvdaļa un kļūst arvien būtiskāka saistībā ar Eiropas uzņēmēju novecošanu. Eiropā ik gadu tiek pārņemti aptuveni 450 000 uzņēmumu ar diviem miljoniem darbinieku. Tomēr tiek lēsts, ka katru gadu nesekmīgas pārņemšanas risks draud aptuveni 150 000 uzņēmumu, un tas apdraud aptuveni 600 000 darbvietu.
Sekmīgas uzņēmumu pārņemšanas gadījumu skaita pieaugums rada tūlītējus ieguvumus Eiropas ekonomikai. Labi funkcionējošas uzņēmumu nodošanas ekosistēmas un atbalsta mehānismi ne tikai aizsargā darbvietas Eiropā, bet arī veicina ekonomisko un sociālo kohēziju lauku apvidos un nodrošina daudzveidīgus produktus un pakalpojumus, kā arī iztikas līdzekļus šajos apgabalos. Uzņēmumu pārņemšana var arī atvieglot un veicināt Eiropas MMVU zaļo un digitālo pārkārtošanos, jo īpašumtiesību nodošana bieži vien ir dabisks brīdis, lai atjaunotu uzņēmumu un pieņemtu jaunus darījumdarbības veidus.

Lai gan galīgā atbildība par uzņēmuma pārņemšanu gulstas uz uzņēmēju, ir vairāk jādara dalībvalstu un Eiropas līmenī, lai palielinātu uzņēmumu sekmīgas nodošanas gadījumu skaitu, tostarp:

- izpratnes veicin?šanas pas?kumi, piem?ram, uz??mumu p?r?emšanas veicin?šanas ned??as un uz??mumu p?r?emšan? ieinteres?to personu valsts m?roga forumu izveide;
- izveidot ES m?roga uz??mumu p?r?emšanas barometru, lai atbalst?tu uz pier?d?jumiem balst?tas politikas veidošanu gan Eiropas, gan valstu l?men?;
- iestr?d?t uz??m?jdarb?bas izgl?t?b? zin?t?bu par uz??muma ieg?di un p?ctec?bu, k? ar? att?st?t stimulus mazo uz??mumu nodošanai jaunajiem uz??m?jiem;
- att?st?t MMVU p?rrobežu p?r?emšanu, piem?ram, izmantojot savstarp?j?s saiknes starp uz??mumu p?r?emšanas tirdzniec? bas viet?m vis? Eiropas Savien?b?.

Eiropai būtu jācenšas panākt, ka esoša uzņēmuma iegāde ir tikpat pievilcīga un atzīta iespēja kā jaunuzņēmuma veidošana. To var izdarīt tikai tad, ja ES un dalībvalstis savas atveseļošanas, izaugsmes un uzņēmējdarbības politikas centrā izvirza uzņēmumu pārņemšanas veicināšanu.

Raksta pilns teksts atrodams Darba devēju grupas informatīvā biļetena septembra izdevumā. EESK atzinums par tematu "*Uzņēmumu pārņemšana kā ilgtspējīgas atveseļošanās veicinātāja MVU nozarē*", kuram ziņotāja bija Mira-Maria Kontkanen, ir pieejams šeit.

Pien?c?gas kvalit?tes nodarbin?t?ba vis? pasaul?: c ??a pret piespiedu darbu un darba apst?k?u uzlabošana Eiropas pieg?des ??d?s

Sagatavojusi EESK Darba ņēmēju grupa

EESK Darba ņēmēju grupa stingri atbalsta Komisijas centienus sekmēt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību, taču pauž bažas par to, ka pašreizējo priekšlikumu nepilnības var kavēt optimālu īstenošanu.

Piespiedu darbs daudziem eiropiešiem var šķist tāla problēma, taču patiesībā jautājums ir daudz mazāk attālināts, nekā šķiet. Ir konstatēts, ka daudzas ikdienas preces, sākot no apģērba līdz viedtālruņiem, satur materiālus, kas ražoti, izmantojot piespiedu darbu.
Centieni samazināt un novērst moderno verdzību ir sekmējuši to, ka piespiedu darbā iesaistīto skaits ir pastāvīgi samazinājies. Tomēr 2016. gadā šī tendence atkal pavērsās pretējā virzienā.

Starptautiskā Darba organizācija (SDO) lēš, ka 2021. gadā piespiedu darbā strādāja 28 miljoni cilvēku, kas ir par 10 miljoniem vairāk nekā 2016. gadā. Bērnu darbā iesaistīto bērnu skaits vecumā no 5 līdz 17 gadiem tajā pašā laikposmā palielinājās par vairāk nekā 8 miljoniem, sasniedzot 160 miljonus.

Eiropas Savienība ir centusies izmantot tirdzniecības politiku, lai apkarotu mūsdienu verdzību ārvalstīs. Šie centieni ir nesuši rezultātus. Pateicoties darbam, ko kopīgi veica ES, ASV, Vācija, Šveice un SDO, šā gada sākumā SDO pasludināja Uzbekistānu par brīvu no bērnu darba un piespiedu darba.

Nesen ES apsvēra iespēju stiprināt instrumentus, ko tā izmanto, lai apkarotu darbaspēka ekspluatāciju ārzemēs. Komisija februārī nāca klajā ar paziņojumu par pienācīgas kvalitātes nodarbinātību visā pasaulē, kurā atkārtoti tika apstiprināta Eiropas apņemšanās atbalstīt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību gan Savienībā, gan ārvalstīs. Paziņojumā arī izklāstītas jomas, kurām Komisija plāno pievērsties, stiprinot gaidāmos un esošos instrumentus. Ierosinātā direktīva par uzņēmumu pienācīgu rūpību attiecībā uz ilgtspēju noteiktu pienākumu lieliem darba devējiem novērst negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēktiesībām savā piegādes ķēdē. Turklāt savā runā par stāvokli Savienībā priekšsēdētāja Urzula fon der Leiena paziņoja par priekšlikumu aizliegt ES tirgū ievest preces, kas ražotas, izmantojot piespiedu darbu.

Mēs turpinām stingri atbalstīt Komisijas centienus sekmēt pienācīgas kvalitātes nodarbinātību. Tomēr esam nobažījušies par to, ka nepilnības pašreizējos priekšlikumos var kavēt optimālu īstenošanu. Daudzi MVU nesasniegs darbinieku vai neto apgrozījuma robežvērtību, kas tos iekļautu šo tiesību aktu darbības jomā. Neskaidras terminoloģijas izmantošana direktīvā apdraud tās iedarbību, un tā ir jāprecizē. Nespēja kodificēt sociālā dialoga struktūras rada risku, ka darba ņēmēji kā efektīvs pārraudzības instruments tiks izslēgti. Eiropas centieni uzlabot darba standartus visā pasaulē ir nepārprotami pozitīvi, taču vēl nav skaidrs, vai tās priekšlikumi tiks pienācīgi īstenoti. (lc)

Mums ir vajadz?gas apr?pes un vesel?bas apr?pes sist?mas, kas v?rstas uz cilv?kiem, vi?u ties?b?m un vajadz?b?m

Danko Relić, EESK Pilsoniskās sabiedrības organizāciju grupas loceklis un ziņotājs atzinumam SOC/720

Lai Eiropas Savienībā izveidotu spēcīgas un noturīgas veselības un aprūpes sistēmas, mums ir vajadzīgs izglītots, prasmīgs un motivēts darbaspēks. Mums ir vajadzīgas aprūpes un veselības aprūpes sistēmas, kas vērstas uz cilvēkiem, viņu tiesībām un vajadzībām.

Tas nozīmē arī to, ka cilvēkiem būtu jāpiedalās visās attiecīgajās diskusijās, apspriedēs un lēmumos. Ja šie nosacījumi tiks izpildīti, mēs spēsim panākt uz cilvēku vērstu veselības apdrošināšanu visiem un "tiesības uz veselību", kā ieteikts konferencē par Eiropas nākotni. Tikai šādā veidā mēs spēsim garantēt visiem eiropiešiem vienlīdzīgu un ilgtspējīgu piekļuvi cenas ziņā pieejamai, profilaktiskai, ārstnieciskai un kvalitatīvai veselības aprūpei.

EESK nesen pieņemtajā pašiniciatīvas atzinumā "Veselības aprūpes darbaspēks un aprūpes stratēģija Eiropas nākotnei" (SOC/720) aicina izveidot Eiropas veselības aprūpes darbaspēka uzraudzības dienestu, lai palīdzētu dalībvalstīm izveidot un uzturēt plānošanas struktūras un koordinēt plānošanas pārrobežu aspektus. Tas būtu saistīts ar veselības nozares un aprūpes darbinieku tiesībām brīvi pārvietoties. Komiteja ierosina atjaunināt rīcības plānu veselības un aprūpes darbaspēkam Eiropas Savienībā, tostarp integrētu veselības un aprūpes darbaspēka plānošanu un prognozēšanu, kā arī veselības un ilgtermiņa aprūpes darbaspēka prasmju atjaunināšanu, it īpaši, izmantojot digitalizācijas piedāvātas iespējas.

Plašāka informācija par atzinumu SOC/720: https://europa.eu/!9YgygW

SOON IN THE EESC/CULTURAL EVENTS

?eopolitiska v?tra pie Eiropas namdurv?m: pilsonisk?s sabiedr?bas perspekt?va

EESK gadskārtējā seminārā pilsoniskās sabiedrības komunikācijas veidotājiem, kas notiks 24.-25. novembrī Zagrebā, tiks spriests, kā Ukrainā notiekošais karš ietekmē Eiropas Savienību, un tiks aplūkotas trīs sarežģītas problēmas.

Seminārā "Ģeopolitiska vētra pie Eiropas namdurvīm: pilsoniskās sabiedrības perspektīva" galvenā uzmanība tiks pievērsta trim svarīgiem kara aspektiem:

- **ES paplašināšanās:** vai karš main?s ES paplašin?šan?s gaitu? Tagad, kad Ukraina ir kandid?tvalsts, — cik gatava t? ir pievienoties Eiropas Savien?bai? Cik taisn?ga š? ?paš? attieksme ir pret t?m kandid?tvalst?m, kuras jau gadiem atrodas Eiropas "uzgaid?maj? telp?"? Un k? šeit iederas Eiropas ?eopolitisk?s kopienas ideja?
- **Enerģētika**: laik?, kad ES pagriež muguru l?t?kai g?zei un naftai no Krievijas un kad Eiropas r?pniec?bai un darba ??m? jiem n?kas izjust spriedzi, — k? ES valstis var pal?dz?t cilv?kiem p?rdz?vot v?tru? Vai b?s k?rdin?jums atgriezties pie ?oti pies?r?ojošaj?m ogl?m, vai ar? tas pa?trin?s za?o p?rk?rtošanos? Vai ES sp?j izvad?t savas valstis cauri šai kr?zei tikpat sekm ?gi k? Covid-19 kr?zei?
- **Komunikācija** ir viens no galvenajiem š? kara iero?iem, un taj? tiek likts liet? viss jaunais potenci?ls, ko pied?v? tehnolo ?ija. K? to izmanto katrs no pretiniekiem? Kurš šai front? uzvar, un k? ES tiek gal? ar jauno dezinform?cijas vilni?

Galvenie semināra viesi ir žurnālisti: tiešsaistes dezinformācijas jomas speciālists un "BBC online" dibinātājs **Tim Weber**, grāmatas "Volodymyr Zelensky: in the mind of a hero" līdzautors **Regis Genté** un producents **Dušan Gajić**, kura veidotā dokumentālā filma "The Graduates" stāsta par kara izraisītu identitātes krīzi Serbijā.

Seminārs ir viens no "Connecting EU" sērijas pasākumiem, kuri notiek jau 16 gadus, nodrošinot platformu, kur preses un komunikāciju jomas speciālisti no pilsoniskās sabiedrības organizācijām var dibināt kontaktus un apspriest aktuālus jautājumus, kas nodarbina Eiropu. Lai diskutētu par svarīgākajiem jaunumiem, seminārā pulcējas gan EESK locekļi, gan citi ES pārstāvji, gan dalībvalstu partnerorganizācijas, žurnālisti un pētnieki.

Pilna programma drīz būs pieejama EESK tīmekļa vietnē. Piedalīties pasākumā var tikai ar ielūgumiem, taču dažas vietas ir pieejamas arī ieinteresētajām personām. Ja vēlaties saņemt ielūgumu, rakstiet uz pressofficers@eesc.europa.eu.(dm)

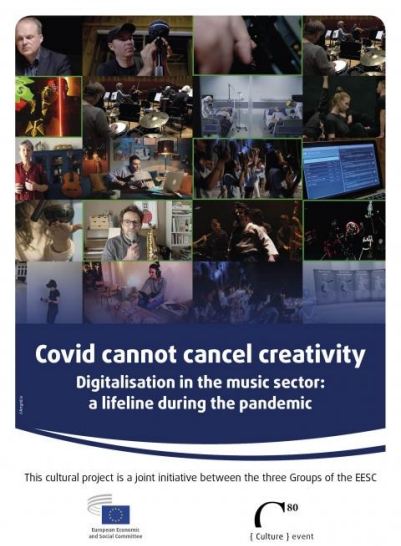

Radošums Covid-19 laik?: m?zikas industrijas gad ?jums

EESK tīmekļa vietnē ir ievietotas vairākas video intervijas ar mūzikas jomas profesionāļiem par to, kā Covid-19 pandēmija ir mainījusi viņu darbu.

Kultūras un radošās nozares ir Covid-19 pandēmijas vissmagāk skarto nozaru vidū. Tomēr, izmantojot digitālos rīkus, radošumu un inovāciju, mākslinieki ir spējuši uzturēt kontaktus ar savu auditoriju. Ir parādījušies jauni satura veidi, no kuriem daži parāda māksliniekus viņu mājās un veido personiskākas attiecības ar viņu auditoriju. Digitalizācija ir arī padarījusi mūziku pieejamāku atstumtām un neaizsargātām grupām.

Šajā interviju sērijā ar nosaukumu "Covid nevar atcelt radošumu" tiek pētīts, kā nozare ar digitalizācijas un inovācijas viedas izmantošanas palīdzību ir pielāgojusies Covid-19 dēļ noteiktajiem ierobežojošajiem sabiedrības veselības pasākumiem, kā pandēmija ir paātrinājusi digitalizāciju mūzikas nozarē un kā inovāciju var izmantot pēc pandēmijas. Īpaša uzmanība tiks pievērsta ieguvumiem, ko mūzikas nozare gūst no digitalizācijas.

Šis projekts ir triju EESK veidojošo grupu (Darba devēji, Darba ņēmēji un "Daudzveidība Eiropā") kopīga iniciatīva, kas parāda, cik svarīga ir kultūra, tostarp krīzes laikā, un kā atbalstīt nozari un palīdzēt tai izdzīvot, un tam būs būtiska loma atveseļošanās veicināšanā.

Projekts "Covid nevar atcelt radošumu" oficiāli sāksies 26. oktobrī. Videomateriālus varat noskatīties ŠEIT. (ck)

EESK izst?de iez?m? Eiropas vienot?s val?tas 20. gadadienu

“Euro ceļojums” sastāv no attēlu sērijas, kuros atainota euro vēsture, apvienojot Eiropas Savienības Vēstures arhīva materiālus, Eiropas Komisijas sniegto informāciju un Horvātijas Nacionālās bankas eksponātus.

Tā kā pašlaik notiek diskusijas par digitālā euro iespējamo ieviešanu, svinības par godu euro 20. gadadienai sakrīt ar to ES dalībvalstu skaita pieaugumu, kuras to izmanto kā savu valūtu, jo Horvātija eurozonai pievienosies 2023. gada 1. janvārī.

Projektā skatītāji tiek aicināti izsekot ceļojumam no sākotnējās koncepcijas līdz euro monētu un banknošu faktiskajai ieviešanai, un auditorija tiek rosināta pārdomāt un pilnīgāk apzināties, cik liela nozīme ir vienotajai valūtai. Tā kalpo gan kā miera atspoguļojums, gan kā Eiropas integrācijas visjūtamākais piemērs.

Izstāde notiek EESK telpās no **2022. gada 5. oktobra līdz 31. oktobrim**. (ck)

Redakcija

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)

Š? izdevuma l?dzautori

Amalia Tsoumani (at)
Daniela Marangoni (dm)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Luke Carroll (lc)
Marco Pezzani (mp)
Margarida Reis (mr)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Koordinatores

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblach (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adrese

Eiropas Ekonomikas un soci?lo lietu komiteja
Jacques Delors ?ka, Rue Belliard 99, B-1040,
Bruxelles, Belgique
T?lr. (+32 2) 546 94 76
E-pasts: eescinfo@eesc.europa.eu

“EESK Info” izn?k devi?as reizes gad? EESK plen?rsesiju laik?. ?“EESK Info” ir pieejams 23 valod?s.
“EESK Info” nav ofici?la atskaite par EESK darb?bu. Ofici?l?s atskaites tiek public?tas Eiropas Savien?bas Ofici?laj? V?stnes? vai citos Komitejas izdevumos.
P?rpublic?šana ir at?auta ar atsauci uz “EESK Info” (saite ir nos?t?ma redaktoram).

11/2022